

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Farsadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompá Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Vármegyei gyűlés előtt.

Már csak egy nap választ el bennünket a vármegye törvényhatósági bizottságának rendes nyári közgyűlésétől.

Egy nap csak, melynek utolsó óráiban annak a hirdetett nagy szenvedélyes izgatottságnak semmi külső jeleit nem észleljük.

Mert köztudomásu, hogy a holnapi közgyűlés egyik fontos tárgya lesz, vajjon miként fog a vármegye közönsége a Lukács-kormány működése és a lezajlott parlamenti események felett önkormányzati jogainak tudatában és birtokában megnyilatkozni.

Nem is volna helyes, ha e nagy események idejében, a mikor az ország minden törvényhatósága megnyilatkozik s mintegy ez által óhajt irányító befolyást gyakorolni a parlament és kormány működésére, csupán Gömör- és Kishontvármegye közönsége hallgatna.

De az sem lenne megnyugtató, ha a különféle politikai pártok bizonyos megadással hallgatnák el, a mi meggyőződésükkel egyezik vagy ellenkezik.

Lapunk jellegénél fogva mi nem akarjuk az elvek harcát hevíteni, de a fegyverek élet sem akarjuk esorbitani; hanem ismerve vármegyénk közönségének minden időben tapasztalt hazafiasságát és komoly, higgadt politikai magatartását: erre, most is, midőn talán arra a legnagyobb szükség van, figyelmeztetni kívánjuk vármegyénk közönségét.

Szerény véleményünk szerint, ha nem lenne a küzdelemre szemben álló felek között az eszközökkel megengedett nemes harc; hanem a felek mindjárt az első felvonulásnál fegyvert raknának, talán nem is lenne a győzelem útján elért eredmény oly dicsőséges, mintha egy szépen megvívott ütközet után kerülne ki a győzelmi zászló sértetlenül az ütközetből, sőt talán még nagyobb lelkesedés és pietás veszi körül azt a zászlót, a mely golyót is kapott.

Ha visszagondolunk a multa, önkénytelenül emlékünkebe tolódik, hogy bizony a mi vármegyei közgyűlési termünkben is már sok harcot vívtak meg a haza és az alkotmány védelmében.

S akkor is a történelmi hűség terén maradunk, midőn azt szegezzük le újlag, hogy vármegyénk közönségét hazafiatlansággal vagy alkotmány és törvénytértséssel soha sem lehetett vádolni.

Ennek igazolásául Lúszkén idézzük fel, hogy csak nem régen is volt oly idő, midőn a vármegye tiltakozó szavát emelte fel egyhangu határozatában, a mi nem a szenvedélyek; de tisztán a hazafias, alkotmányos és törvényes rend visszaállítására törekvő meggyőződésnek volt a hangja.

Ilyen mult után tehát nincsen okunk az aggodalomra, mert nemcsak vezető férfaink bölcsessége, de a vármegye közönsége most sem fog a hazafias utról letérni s a holnapi napon győzedelmesen kikerülő többség határozata előtt megnyugvással fog kelleni meghajolnunk.

Minden harc győzelemmel és vereséggel szokott végződni, mely után azonban a legyőzöttek akkor cselekednek a leghelyesebben és az lehet a jövőre a legnagyobb szerencse, ha a győzők előtt meghajtják zászlójukat és békejobbot nyújtanak, az ellenséges indulatokat pedig úgy kiölik sziveikből, hogy annak még magja se maradjon.

Mert ha örökösen harcban állanánk, akkor békéről, haladásról és fejlődésről a népek, a nemzetek életében szó sem lehetne.

Biztosak vagyunk tehát benne, hogy a holnapi ütközetre is nemes, higgadt és méltóságteljes elhatározással fog a két párt felvonulni és annak szónokai megfogják találni az érvek szelid hangját és abban a reményben, hogy a leszavazás után ismét e vármegyének maradunk együttérző és munkálkodó hasznos tagjai, áttérünk alispánunk negyedéves jelentésére,

melyben a vármegye állapotáról oly szép tollal számol be:

Tekintetes vármegyei Közgyűlés!

A vármegyei közigazgatás legközelebb lefolyt negyedévi állapotáról van szerencsém tisztelt jelentésemet a következőkben tiszteletteljesen előterjeszteni:

E lefolyt évnegyed alatt oly események, a melyek a közigazgatás rendes menetét megakadályozták vagy nagyobb mérvben megzavarták volna, elő nem fordultak s a törvényhatóság tisztviselői törvényszerű feladataikat általában pontosan teljesítették.

Személyi tekintetekben változások nyíltak történtek, hogy a nyugdíjazás folytán megüresedett várm. közigazgatási kiadói állásra Főispán ur Ó méltósága által dr. Csernay Dániel eddigi közjegyző irattárnok, ennek helyére pedig Szentmiklóssy László neveztetett ki; az így megüresedett tornaljai járásbeli irnoki állás betöltése végett a pályázati hirdetményt kibocsájtottam. F. hó 1-ső napján elhalálozott hoszasz szenvedés után Szabó Kálmán levéltári díjnok is, a mely állomás betöltése céljából ugyancsak pályázatot hirdettem.

A dr. Balogh Ákos szolgabíró helyére a rimaszócsei járás főszolgabírójára mellé közszolgálat érdekében Főispán ur Ó méltósága által Ladányi László helyezettvén át, — beadott kérelem folytán az én előterjesztésemre a ratkói járás főszolgabírójára mellé Hegyessy István központi közjegyző, tb. szolgabíró ideiglenes megbízatással lett kirendelve Főispán ur részéről; s ezen szolgabírói állásnak rendszeres választási eljárás útján leendő betöltése ezen közgyűlésnek fogja egyik feladatát képezni.

Igaz és benső tisztvársi résztvevő szívvvel kell bejelentnem, hogy Kubinyi Ferencz vm. tisztí főügyész sulyos szembaja miatt már hónapok óta nem tesz rendszeres szolgálatot, utóbb pedig betegség indokából szabadságot kért és kapott tőlem. Ezen sajnos helyzet szükségképeni következménye az, hogy a tisztí főügyészi teendők nem a megkívánt pontossággal láttatnak el, mert az őt helyettesítésre hivatott várm. tisztí alügyész a gyámügyi körbeli teendők és a megengedett magánygyakorlat mellett a főügyészi szolgálat elvégzésére elegendő idővel nem is rendelkezhet. Sulyosabbá teszi a helyzetet az, hogy a várm. tisztí alügyész — a mint magánaton tudom — a rimaszombati takarékpénztár rendszerinti ügyészévé is megválasztatván, most már három oly állás birtokában van, a melyeknek mindenike gondos körültekintést és erős munkabírást igényel.

Órat-, : Ékszer-, : Kerékpárt-,

jót.

szépet

és

olcsón

Valaszky Rezső

Megbízható óra- és ékszer-javító műhely!

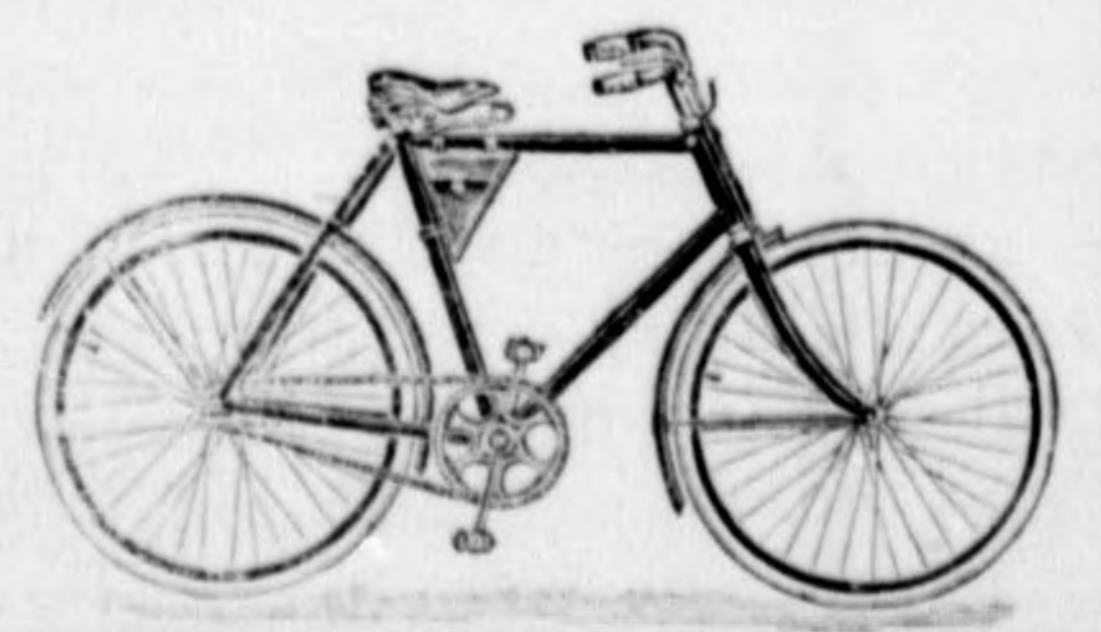
VÉSÉSEK

karika gyűrűbe és

óra- és ékszer üzletében szerezhet be
RIMASZOMBATBAN.

Óra javításokhoz 1 évi jótállás!

disztárgyakba **INGYEN!**

Vezető tiszti állásomból folyó kötelességem ezt a tekintetes vármegyei Közgyűlésnek bejelenteni annál inkább, mert az én felfogásom szerint a takarékpénztári ügyészség az árvák ügyével foglalkozó tiszti alügyészi állással nem is egyeztethető össze; s ez okból tiszteletteljesen kérem a tekintetes vármegye közönségét, hogy ezen felvetett kérdésben dönteni méltóztassék.

Ezek előre bocsátása után mély megilletődéssel s a veszteség mély érzésével jelentem, hogy vármegyei bizottságunkat a lefolyt negyedévben is több súlyos csapás érte. Márczius hó végén csizi Molnár Józsefet, április 27-én hevesi Hevessy Benedeket, június hó 2-án pedig Vattay Lászlót ragadta el körünkől a rideg halál.

Csizi Molnár József vármegyénk szereplő férfiai közé mintegy 20 évet megelőző időben emelkedett s azon idő óta vármegyei bizottságunk lankadást nem ösmerő tevékeny tagja volt, ki úgy is mint közigazgatási szakember, úgy is mint a volt szabadelvű-párt, utóbb nemzeti munkapárt rimaszombati választókerületének pártelnöke, általános megbecsülést vívott ki.

Mint hitbuzgó, de e mellett türelmes ref. vallást követő egyén léteire ügyvédi hivatásában is a szeretet szent törvényei által vezéreltetett s munkásságát Isten áldása követé, mert a szegény sorsban született férfi becsületes tevékenysége számottevő vagyont juttatott osztályrészeül, noha ott, hol hazafiui, társadalmi, jótékony, közművelődési célokat kellett szolgálnia: áldozatkészsége mindig kétségen felül állt.

Ki ne ismerte volna közülünk Hevessy Benedeket, az ősz patriáráhát, ki szabadságharcunkban, mint nemzetőr szolgált hazánkat; majd az alkotmányosság helyreállása után mint szolgabíró, vármegyei bizottsági tag és mint a putnoki országgyűlési választókerület ismételt megválasztott képviselője tett hasznos szolgálatokat törvényhatóságunknak és szeretett hazánknak, s a ki a gömörvármegyei függetlenségi pártnak 88 éves korában megszakadt élete végéig lelkes elnöke s mint ilyen, a függetlenségi eszmék tántoríthatlan előharczója volt.

Avagy mellőzhetnők-e Vattay László nemes egyéniségét felemlítés nélkül? e valódi Aroni férfit, ki kezében a szent bibliával vigasztalta a szenvedőket, bátorította a csüggedőket, osztorozta a hivalkodókat; a ki nem elégedett meg azzal, hogy hiveinek hű lelki pásztora legyen, de e mellett mint a gömöri ref. egyház-megye főjegyzője s a tiszáninneri egyházkerület papi aljegyzője az Isten országának építésében erélylyel és lelkesedéssel évtizedeken keresztül vette ki osztályrészét.

Nagy tehát a mi veszteségünk e három jeles férfiú gyászos elhunytja miatt és én azt hi-

szem, hogy a törvényhatósági bizottság osztatlan érzelmének adok akkor kifejezést, a midőn indítványozom, hogy csizi Molnár József, hevesi Hevessy Benedek és Vattay László vm. bizottsági tagok szerzett érdemei jegyzőkönyvünkbe iktattatván, gyászos elhunytok felett mély és igaz részvétünknek adjunk méltó kifejezést, s erről a megboldogultak hátra hagyott családját részvétírat intézése által értesítsük.

A kegyelet adójának ekkénti lerovása után áttérve a vármegyei közigazgatás közegészségi, közgazdasági és közlekedési ágazataira, tiszteletteljesen jelentem, hogy a közegészségi viszonyok a vármegye területén tömegesen fellépett kanyaró és hökhurut esetek miatt az előző negyedévhez képest kedvezőtlenebbek voltak. Mert míg a folyó év első három hónapjában 503 ragályos megbetegedés fordult elő 15 halálozással, a II-ik negyedben 658 fertőző betegség eset jelentetett be 22 halálozással és pedig:

11	35	vörheny megbetegedés	3	halálessel,
19	258	kanyaró	2	"
10	326	hökhurut	12	"
10	20	diphtheria	4	"
3	3	hastyphus	—	"
1	4	nyakszirtmerevedés	1	"
3	12	bárányhimlő	—	"

Járványszerűleg a kanyaró: Tiszolc és Rimakokova községekben, a hökhurut: Rozsnyó és Rimaszombat r. t. városokban, továbbá Betlér, Dernő és Hárskut községekben, nagyobb számu diphtheria megbetegedések pedig Rimaszombat r. t. városban fordultak elő.

A ragályok terjedése ellen szükséges óvintézkedések mindenütt megtétettek és a kanyaró tömeges fellépte miatt a tiszolci és ujtantalvölgyi gyári iskola, hökhurut járvány miatt pedig a betléri iskolák és a rozsnyói óvoda bezáratása vált szükségessé, továbbá a tanító családjában előfordult vörheny esetek miatt az alsópokorági és az óvoda épületében fellépett diphtheria megbetegedés miatt a rimatamásfalvi óvoda zárattott be.

Vesztett elmarás Dernő és Hárskutról 9 esetben, vesztettségre gyanus elmarás esete pedig Márkuska, Tiszolc, Rimakokova és Szuható községekből 1—1 esetben lett bejelentve.

A gyermekekre való felügyelet, az állami gyermekmenhely által 16 községbe kihelyezett 427 gyermek felett gyakoroltatott és községi felügyelet alatt a vármegye területén 54 elmebeteg, illetve idióta állott.

Törvényszéki bonczolás 22 és rendőri 2 esetben végeztetett.

A védhímlőoltás a vármegye 28 oltókerületében megejtetett és legnagyobb részben befejezést nyert.

A vármegye 318 iskolájában május hónapban megejtett szemvizsgálatok alkalmával 24738 is-

az Élet megjárta nagyszerű tragédiáit; mi félve állunk mellette. Nem így a művész. Alkot. A Természet hitet ad neki s mintát. Holt követ formál s szebbé igyekszik tenni. Az Élet fantomokat vált valóra. Félelmetesebbet gondol ki. És lejátsza őket: nem, mintha utánozná. Valóélettel nemesíti.

Komédia. Felharsogó zene rithmusok, sötét nézőtér és a pódiumon valaki zongorázik.

Valahogy úgy érzem, hogy ezek az emberek, a kik itt összejöttek egy kicsit a művészetért is élnek, hogy ezek az emberek, kik szent figyelemmel reszketnek a „szereplő” miatt — testvér vagy atyafiság, — kicsit a „művészt” is szeretik s egy pillanatra azok ott fent a pódiumon — mikor megcsapja őket a terem forró levegője s a villanyból kiáradó fényesség, meg ezer rájuk villanó szempár — megérik — öntudatlanul és sejtéssel — a művészt, a teremtet, a természet — Isten imádó művészt. És valami rájuk száll az ihletből, mit beleöntött a szóba vagy kottába az alkotója, egy pillanatra őket illeti meg a művész teremtő ereje: és mint ahogy alakatlan kőbe igaz művész alkotására lét száll: mozgás és tarkaság: belétemetett — művészerő egy kicsit szeretni tanítja az Életet, egy kicsit a művészetet.

* * *

Mérleg. Minden látszat egy kicsikét valóság is. A csillogó tárgy még nem arany, de a csillogása közös az aranyéval. Ha művészetet mímélünk, még nem művészet, de az életszeretés

kolanövendék közül 24, vagyis Koháryháza 4, Tiszolcson 4, Ratkószuhán 3, Ragályon és Ujtantalván 2—2, továbbá Balograssón, Gömörlepőcson, Ratkón, Gömörhegyvégen, Gömörrepáson, Ratkósebesen, Karaszkon, Gócsón és Sajógömörön 1—1 találtatott trachomásnak.

A köztisztaság fenntartása szempontjából szükséges intézkedések az I-ső fokú közegészségügyi hatóságoktól beérkezett jelentések szerint, mindenütt elrendeltettek és végrehajtásuk ellenőrzése az illetékes közegek szigorú kötelességévé tétetett.

Az egészségügyi szolgálat ellátása tekintetében a negyedév folyamán némi visszaesés mutatkozott, a mennyiben a ragályi és ratkói körorvosok állásukról lemondtak és az említett körökhöz tartozó községek egészségügyi teendőit a szomszédos körorvosok, illetve ratkói járásorvos között kellett felosztani. Minthogy azonban a körorvosok magasabb lakbér és fuvarátalánya április hó folyamán végre folyóvá tétetett és a m. kir. Belügyminiszter a ragályi kör részére újabb 200 korona, az osgyáni kör részére pedig 1000 korona helyi pótlékot engedélyezett, remélhetőleg rövid időn belül a jelenleg üresedésben levő nagyrőczei, ragályi, ratkói és osgyáni körorvosi állások is betölthetők lesznek és az ujonnan szervezett klenóczi községi orvosi állásra kérelmezett 1000 korona helyi pótlék engedélyezése után, ez utóbbi helyre is fog pályázó jelentkezni.

Kötelességemnek tartom végül bejelenteni, hogy a múlt évi 25799. B. M. számu rendelettel beszüntetett körök helyettes körorvosai részére a szabadrendelkezési alaplól kiutalt javadalmaszt a m. kir. Belügyminiszter, többszöri sürgető feliratunk daczára, mindeddig ki nem utalta, s ennél fogva ezen 2800 koronát kitevő összeg az orvosi alap megtakarításaiból lenne a szabadrendelkezési alapnak megtérítendő.

Megnyugvást kelthet azon körülmény, hogy az idei aratás általában kielégítő eredményekkel kecsegtet, ha csak a közel jövőben valamely véletlen csapás vármegyénket meg nem látogatja. Amennyiben az őszi vetések állása jónak minősül, a tavaszi vetések és ültetvények pedig a bekövetkezett esőzések hatása alatt szintén lényegesen megjavultak.

Az elmúlt évnegyedben az állategészségügy állása kedvezőtlen volt, a mennyiben különösen a sertés betegségek felette sok községben pusztítottak. Jelentkezett újból a ragadós szájszél- és körömfájás is, nevezetesen a rimaszécsi járás Balogtamási községben, a honnan a betegség a tornaljai járás Méhi községébe hurezoltatott el. Mindkét helyen a betegség helyhez kötése sikerült, a zárlatok időközben feloldattak.

Előfordult a lépfene, juhruhór és az ivarszervi hólyagos kiütés 3—3 községben, a vesztettség 4, a ragadós szájszél- és körömfájás 2,

közös az igazival. Amikor vidéken élek s buzgó emberek fáradozása elfeledtetni velem inkulturális mivoltunkat, mindig arra gondolok, hány igazi és értékes egyéniség enyészik így el hivatalosbák asztalánál szögletes íráskorovása mellett, hány talentum felett — igazi és értékes — huzódott el sötét, felejtő terítő.

A műkedvelésről beszélek. Sokat és sokféleképen irtak a dilettánsok fáradságos munkájáról. Mi a rugó, az az önkénytelen lelketadó kényszer, a mi a köznapiságba temetkezett embert valahogyan kitalasztja a „világba” s megérteti vele az „én” s a „világ” azonos fogalmak és akkor él énjét a világban, a mikor megérzi magában a kettő egységét. Én vagyok a világ s bennem az Élet él. Öntudat-ébredés — önkénytelenül. Művészet-utánpás. Ismétleten: a művész nagyon szereti az Életet. De mindnyájan szeretjük egy kissé. Ez a műkedvelés intimája s erkölcsi tökéje. Egy kicsit természet-isten hódolás . . .

* * *

Putnok. Anno 1912.*) Hosszu program, sokat ígérő. Ugy mentem el, hogy semmit sem kapok. Meg van bennem a predesztinált jó akarat, de az igények megfogytak bennem. Régén. Itt csalódtam. Szinte rosszul esett. Talált kincs tulajdonosa érezheti így magát. Nem tudja mikor fosztják meg tőle.

Csodálatos az emberi munkásság. Valamikor

*) Itt a szerző a június 25-iki általános tanítói gyűlés fényes sikerű hangversenyére céloz. Szerk.

TÁRCZA.

Intimák.

Irtá: BLECHNER ANTAL.

Sokrates és Phaidros beszélgetése jut eszembe (Babics Mihály irta): Egy kicsit a modern Sokrates, (a ki minden korok ifju Sokratese marad) mondja, hogy a Természet él, mert benne van a mozgás, a mozgásban a tarkaság s a kettő együtt adja a „lélet” melynek differenciálódása e kettőtől a végtelenig (ez a differenciálódás folytatódik az egyneműtől a különemű felé) adja az életet.

Igy Sokrates. S amint az egyik gondolat átszövi a másikat, valami csöndes vágyódás készlet ki innen — fulladt és meleg a terem — s a lehunyó nap csöndes meditálásomnak meghozza igazát. A mozgás a térben, az időben tarkaság: a kettő együtt a lét. Felhők jönnek-mennek. Napsugár törlik a hegyoldal. Differenciálódások az Élet. S mindnyájan szeretjük kissé az Életet. A kettőtől a végtelenig s az egyneműtől a különemű felé: a művészetek feltörekvése bennünk. Holt kövek nyernek életet: mozgást és tarkaságot; Velenceze alvó műremekei az Életet utánozzák? De a művészet nem utánpás. Csak az élet nagyon — szeretése. Csöndes filozóf lelkék megelégszünk az Élettel úgy, a hogy adódik. A Természet örök nagyszerűségével belőlünk csak a csodálkozást váltja ki;

serczegő üszök 26, a sertésorbáncz 51 és a sertésvész 87 községben.

Mult évi októberi rendes közgyűlésünkben 16176—911. kg. szám alatt méltóztatott a Tek. Törvényhatóságnak elhatározni, hogy Földművelésügyi kormányunkhoz felirat intéztessék, hogy a rimaszombati, de különösen a rimaszécsi járás állategészségügyi igazgatásának a gazdaközönség érdekeinek megfelelő helyes vitele és így közvetve a szépen fejlődésnek indult állattenyésztése érdekében a m. kir. állatorvosi körzetek czélszerűbb beosztását kérelmezzük. Kérjük nevezetesen, hogy 22 balogvölgyi község egy, Bátka székhelylyel szervezendő új m. kir. állatorvosi körzethez csatoltassék, továbbá, hogy az akkor üresedésben volt rimaszombati városi m. kir. állatorvosi állás betöltessék és az állás betöltőjének illetékessége Rimaszombat városon kívül még 17, a városhoz közel fekvő községre terjesztessék ki. Kötelességszerűleg be kell jelentenem, hogy e feliratunkra válasz máig sem érkezett és annak daczára, hogy a rimaszombati városi m. kir. állatorvosi állás már egy fél éve be van töltve, — ennek illetékessége máig sincs megállapítva és hogy így a hivatkozott feliratunkban részletesen kifejtett sérelmek ezideig semmi orvoslásban nem részesültek.

A tekintetes Törvényhatóság bölcs elhatározását kérem, hogy a 16176—911. kg. szám alatt kelt feliratunk mielőbbi érdemleges elintézését a földművelésügyi Miniszter urnál egy újabb felirattal szorgalmazzuk.

Örvendetesen jelentem be a tek. törvényhatósági Bizottságnak, miszerint a folyó évi állatösszeírás vármegyénk állatállományának, de különösen sertésállományunk tetemes szaporodását tüntette fel.

Nevezetesen:

Ö s s z e i r a t o t t			
	1910.	1911.	1912.
Szarvasmarha .	66094	70989	71528
Ló	15551	15743	15733
Sertés	43376	66175	74527
Juh	136499	158496	152592

Ezek szerint sertésállományunk az utolsó 3 év alatt 31151 darabbal, 58²/₁₀-al emelkedett, szarvasmarha állományunk 5434 darabbal, lóal-

figyelmeztettek rá, amolyan kisvárosi pletyka-izzal. Jót is, meg rosszat is mondtak. Nem lehet igazi. Üveg-gyöngy. Nincs meg az érzékük hozzá felismerni. Csalódtam. Nem átalom bevallani.

Intim asszony — élet. Ide szeretnék először betekinteni. Ha tudnék. Viziók, álmok tanyája ez. Ez asszony elé sehogy se illik a tiszta, családi fehér kötény, ó én megtiltom a képzeletemnek, hogy főzőkanalat adjon a kezébe: nem a tanítólak érdemeltje.

Bossásson meg nekem Simkó Gézáné asszony — a kit csak a pódiumról ismerem — hogy így irok róla. Nem hizelgés ez, gúny sem, csak a művészet-hódolás bennem s Önben asszonyom! . . .

Szirmai „altatódalát“ énekelte. Nem az énekét hallgattam. Az idegeimet kényszerítettem, hogy koncentráldjanak és felismerjenek egy asszonyba rejtett művészt. Az ének eltörpült a játék mellett. Megjátszotta az érzéseit. Beszédje nyomán plasztika támadt és én örömmel láttam megcsillanni az igazi aranyat.

Talált kincs. Valahogy már el is vették tőlünk. A művészettől. Kár érte. A látszat egy kissé mégis valóság is . . .

Klenics Barna. Talált kincs? Ki tudja. Csillag és kedves humoru fiu. Talán találkozunk vele az írók porondján.

* * *

Most megint Sokrates. (igy mondhatná) Gondolod-e ó Phaidros: ugye vannak emberek, kik szeretik egy kicsit az Eletet? . . .

lományunk 182 darabbal, míg a juhok száma 16093 darabbal emelkedett.

A vármegye területén átvonuló törvényhatósági közutakra vonatkozó jelentésemet tisztelettel alábbiakban adom elő. Az állami beruházási hitel terhére endegelyezett feled—zabari, rimaszombati—egri és darnya—hangonyi törvényhatósági utak felfúlvizsgálata folyó évi márczius hó 21-től május 18-ig eszközöltetett s a leszámolás a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urhoz jóváhagyás végett felküldetett.

Az általános törvényhatósági vámszedési-jog engedélyezésére vonatkozó műszaki művelet május havában elkészült, — azonban még a vámdíjtelek e czélra egybehívott bizottság megállapítását igényeli.

A putnok—keleméri viczinális ut a törvényhatósági utak sorába vétetett fel s a kiépítést megelőző közigazgatási bizottsági bejárás folyó évi június hó 17-én meg is tartott. A kiépítési költségekhez a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter 90000 korona államsegélylyel járul.

A pusztamező—sztraczenai törvényhatósági uton levő 11. és 12. számú műtárgyaknak vasbetonhidakra való átalakítási munkálatai 12853 kor. 5 fillér erejéig vállalat utján biztosítva vannak.

A vármegyei közokmányozás bővítési munkálatai 47176 kor. 30 fillér erejéig vállalati uton biztosítottak s már folyamatban is vannak.

A vármegyei székháznak vízvezetékkel és csatornázással való ellátási munkálataira a versenytárgyalás megtartott s ezen munkálat a megkötendő szerződés alapján még a következő nyári idő felhasználása mellett végrehajtandó is leend.

A mi az általános közlekedési közérdek kielégítését illeti, nem tartózkodhatom annak ez alkalommal hangsúlyozásától, miszerint közutainkat s az azokon levő műtárgyakat kiépíteni s rendszeresen fentartani a jelenlegi keretek megtartása mellett is csak akként lesz lehetséges, ha az általános törvényhatósági vámszedés joga vármegyénk részére biztosítva leend; de már most felhívni kívánom figyelmét a Vármegyei Bizottságnak azon körülményre, hogy — miként a közzé tett tárgysorozat is igazolja, — oly törekvések ismérvei is mutatkoznak, a melyek teljesítése mellett törvényhatósági, de különösen viczinális uthálózatunk oly annyira lenne kibővítve, melynek terhét utipénztárunk, de különösen az érdekelt községek lakossága alig viselhetné el.

Bátorkodom e helyen megemlíteni, hogy viczinális utaink kibővítésének s kiépítésének lehetőségével foglalkozom, s ez irányban a tekintetes Vármegyei közgyűléshez programmat bemutatni szándékomban is áll, ezen nagy jelentőségű ügyben azonban részletes előterjesztésemet megnyugvásra csak akkor terjeszthetem elő, a midőn a vasuti vámszedésből várható jövedelem mennyiségéről legalább 1—2 évi gyakorlati tapasztalatokat gyűjtöttem, mert nem lehet feladatom oly reményeket kelteni, a melyeknek beváltását anyagi erőink megengedni képtelenek.

Végezve tiszti jelentésemet, s az egyes tárgyak elintézésénél teendő tiszteletteljes előterjesztéseimet a tekintetes vármegyei közgyűlés mindenkor tapasztalt jóindulatába ajánlva maradtam.

Rimaszombatban, 1912. évi július hó 6-án.

Alázatos szolgálója:

Lukács Géza, alispán.

Iskolai értesítők.

A rimaszombati m. áll. polgári leányiskola értesítője. Szerkesztette Kárpáti Sándorné Kardos Jusztina igazgató. Az izlésesen kiállított értesítő czimlapján az iskolai épület képe látható. Az igazgatói jelentés beszámoló az iskola kebelében az év folytán történt eseményekről, különösen kiemeli a fényesen sikerült műkedvelői előadást, a mely a kirándulási alapra 751 kor. 24 fillért jövedelmezett. A felügyelet gyakorlása és a tanári testület tagjainak, működésének felsorolása után a rendes tanulók névsora következik. Járt összesen 133 rendes tanuló és 18 magántanuló vizsgázott. A kézimunka-tanfolyam 2 osztályában 34 növendék volt. A statisztikai adatok és jutalmak után az önképzőköri jelentést látjuk. Ennek buzgó és figyel-

mes vezetője Bibó Erzsébet tanítónő volt. Általános és részletes tanterv s a jövő évi tájékoztató zárja be az értesítőt.

A dobsinai m. kir. áll. polgári leányiskola értesítőjét közli Hanvai I. Ede igazgató. Az igazgatói jelentés után a tanári testület névsorát látjuk, van 9 rendes tanerő, 2 rendkívüli és 4 hitoktató. A végzett tananyagról néhány sor értesítés van, ezután a tanulók névjegyzéke és statisztikája következik. 140 rendes és 19 magántanuló volt. Az ifjusági olvasóköri, könyv- és szertárak jelentése után az ifjusági segélyző egyesületről tudunk meg egyet mást, majd általános tudnivalók s igen helyesen az életpályaválasztásra szükséges adatok következnek. Végül a jövő évre vonatkozó dolgokat sorolja elő. Azt azonban nem értjük: miért kell az értesítőt Besztercebányán nyomtatni, holott a megyében mintegy 10, sőt Dobsinán is van jó nyomda?

A dobsinai női kézimunka tanfolyammal kapcsolatos m. kir. áll. polg. leányiskola értesítője. Szerk. Halasi Jenő igazgató. Az igazgatói jelentéséből megtudjuk, hogy a felszerelés örvendően haladt előre. Helyes a lakási rendtartási és egészségi szabályok közlése. A tantestület 6 rendes, 6 óraadó tanerőből s a hitoktatókból és zenetanítókból állott. Volt 144 rendes, 29 magántanuló, kézimunkatanfolyamon 38 növendék. Könyv és szertári jelentések, tanítási tervek, jutalmazások s egyéb szükséges tudnivalók után az intézet a jövő évi pünkösdre kirándulást hirdet az Alsó Duna vidékére.

Széljegyzetek.

Ha egyszer majd valaki meg akarja írni a mi századunk lélektanát és dokumentumok, hü megnyilvánulások után fog kutatni, bizonyára a legérdekesebb, mert legősintébb képeket az újságok utolsó oldalán szedi össze, ahol a rengeteg mindenféle hirdetés végén szerényen és mégis kiabálón, utolsóul és mégis legfontosabbnak két apróhirdetési rovat illeszkedik bele a betűtengerbe, a „Levelezés“ és a „Házasság“ című.

Nem én vagyok az első, aki ezeknek a petit-betűs, két-három soros szerelmi üzeneteknek és házassági börzehíreknek az érdekességét felfedezem. Vannak nagyon sokan, akik, mint az ebéd végén a cukorkát, úgy élvezik az újság elolvasása után azt a sok dióhéjba szorított novellát, regényt és drámát, meg többé-kevésbé finom pikantériát az említett két rovatból. Mert néha festői és valóban ihletett leirói akadnak ott is az imádottjuk szépségének és mindenestre nagyon hálás tárgy a nevetésre az ilyen nagydobbal széltármázott szerelmi vallomás és szépségleltár azoknak, akik kívül állnak a személyes érdekeltségen.

Kevesebben vannak már azok, akik betekintenek a betűk mögé és ott azt az érzést keresik, amelyik ezt a néhány sort létrehozta; próbára teszik az igaz és önzetlen voltát és megkísérlik maguk elé állítani azt az embert, akitől a levél, üzenet vagy felhívás eredt.

Nem tulozok, ha azt mondom, hogy sehol oly őszintén nem nyilatkozik meg a ma élő ember lelke, mint a névtelenség védő köpönyegje alá bujtatott ilyen apróhirdetésekből. Itt ledobhatja magáról azt a nehezen viselt nyűgöt, amit a nyilvános társadalom kötöz rá erkölcs, meg jóizlés, meg családi szentély, meg szemérem, meg tudomisen milyen czimen és megnyilatkozhat a maga igaz valójában, amelyik nagyon magán hordja a Káin testvérgyűlöletét és a mindent átható, mindenben keresztülgázoló erotikumot.

Rövidebben szólva itt nem köti a morál és bátran mutatkozhat olyannak, amilyen a legmélyebb valójában: amorálisnak.

Mert valójában amorális, erkölcs-hijas minden ember. A gyermek nem tudja szétválasztani a jót a rossztól és egyforma kedvvel teszi mindeniket; hosszú évek során kenik rá azt a mázt, amelyik azután morál czimen körülveszi és irányítja, de minden ember megmarad a lelke mélyén gyermeknek és amorálisnak (tehát erkölcs-hijasnak és nem erkölcs-telelnék) aki ha teheti, a legnagyobb közönnyel néz el ugy a jó, mint a rossz dolgok felett, anélkül, hogy az egyik ámulásra és csodálatra, a másik megbotránkozásra keltené.

Ez kell hozzá, hogy valaki gondolkozás nél-

kül megírja, hogy „az itt meg itt megcsodált barna szépséget kéri czvikkeres bámulója, tudassa vele, hogy ismerkedés lehetséges e” stb. stb. tekintet nélkül arra, hogy az a „barna szépség” esetleg egy igazán korrekt uriasszony, aki mikor a czvikkeres bámulnok látta, nem az új hódítása felett érzett örömeben mosolygott, hanem mert a gyermeke nevető arcára gondolt, amelyik őt otthon várja és boldog elmerülésében fogalma sincs róla, hogy ő most egy czvikkeres ur jóvoltából barna szépséggé lépett elő.

Száz hasonló esetet lehetne nap-nap mellett előszedni, de itt csak még egyet akarok megvilágítani, amelyiknek az amoralitása, már átesap az immoralitásba, mert érdemre adott és becsületre bízott értékeket hoz elő, hogy tisztességtelen vásárt csapjon velük. Maga az eset több hónapja történt.

Egy nagyon olvasott és kedvelt fővárosi napilap apróhirdetése között huzódott meg nagy szerényen a következő:

Történelmi

névvel bíró magyar nemes házasságra lépne nagy vagyonu nővel, kinek törvénytelen gyermeke ezzel névhez jutna. Ajánlatok *% hirdetőjébe kéretnek.

Hát ez az kérem. Nincs egy krajcárom sem, de van egy ócska kutyabőröm, amit valamelyik úkapám kapott, talán mert tizenkét burkolt vagott vagy mikor a fenséges kis főherceg tüszentett, ő szaladt oda elsőnek a zsebkendővel, szóval valami példátlanul hősiess tetteért. Az ősi birtoknak azóta lába kelt és kifutott alólam és árván maradtam egy kutyabőrrel a kezemben, amelyik nem enged szegénynek lenni és dolgozni.

Igy okoskodhat ez az uriember és áruba bocsátja az ősök jellemét és vitéségét, mert neki már nincs. Olyan ez az ember, mint egy nagy piócza, amelyiknek a csápja 3—400 évvel nyulik vissza az időben és még azokból is pénz szí, akiknek már a csontjuk sincs meg.

Nem lehet tagadni, hogy nagyon megkopott már a kutyabőr varázsa. A nemesi armális szám talán esetben csak nyög, amelyik kötelességeket ad, de javakat nem és szaporítja a számát azoknak a szerencsétleneknek, akik emelt fővel és mosolyogva nekik végig az utcán és csak otthon sírnak fel: kétségbeejtő, hogy X óbester ivadéka nem tudja a lyukas cipőjét megfoltoztatni! . . .

A legtöbb átok azért éri az őseket, hogy meghagyták a nagy czimeket és a nagy igényeket, de nem hagyták meg a czim méltó keretét és az igények beteljesülésére szolgáló anyagi erőket. Persze, hogy igaz; nehéz a pénz telenség, de ha valaki megvan már áldva vagy nyomorítva egy olyan kutyabőrrel, az csak kettő között választhat; vagy nem is sejteti, hogy van és él polgármódrá vagy ha már kiáll vele, akkor a becsülettel szerzett jószágot, meg is őrzi — *becsülettel.*

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. *Cseh* István kir. táblabíró, a kir. törvényszék h. elnöke Poprádon nyaral.

Czinke István ref. lelkész Abbáziába, *Medveczky* Sándor kir. közjegyző pedig Marienbádba távozott üdülés, illetve gyógykurára.

Ráduly József kir. törvényszéki jegyző pedig Herkulesfürdőn van üdülés céljából.

A bolgár király Gömörben. *Ferdinand* bolgár király f. hó 7-én nagy kísérettel a Garamvölgyére érkezett és a *vereskői* kegyuri templomban misét hallgatott. Mint értesülünk, pár nap múlva ismét visszatér e szép regényes vidékre és hosszabb időre nyaralás céljából.

Új igazgató tanácsos. A rimaszombati ref. egyház, mint egyik főntartó testület, a múlt vasárnap betöltötte az egyesült prot. főgimnázium igazgató tanácsában Csizi *Molnár* József

halálával megüresedett helyet. Erre a helyre megyei és városi közéletünk kiváló tagját: *Szakall* Vincze megyei árvászéki elnököt választotta.

A kassai kir. tábla új elnöke. Ófelsége a király a kassai kir. ítélőtábla elnökévé *Péchy* Aurél tanácselnököt, ennek helyére pedig *Hedry* Lőrincz táblai bírót nevezte ki.

Ügyvédi vizsga. *Forgon* Mihály dr., a kinek neve levéltári kutatások alapján ismeretes a tudományos irodalomban, a múlt hó végén Budapesten egyhangú sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

Új igazgató. A rozsnyói kath. főgimn. új igazgatója *Kiss* Kolos a múlt héten vette át hivatalát *Szepesi* Géza ideiglenes igazgatótól. A tanári karban is történtek változások. Így *Bacsó* L. Vilmost és *Champier* Istvánt Kassára helyezték át, *Rozsnyóra* *Tóth* Albin kiskaposi plébánost, *Tupinszky* Nándor és *Vámos* Rajmund alapvizsgázott renditanárokat nevezte ki a prépost prelátus.

Papválasztás. A nyustya-likéri evangélikus egyház folyó hó 7-én vasárnap töltötte be a *Kolbenheyer* József távozása folytán megüresedett lelkészi állását. A választást *Gyürky* Pál főesperes és *Medveczky* Sándor egyházkerületi felügyelő vezette. A választó közgyűlés a négy pályázó közül — abszolút többséggel — *Szklenska* Gusztáv alsósajói evangélikus lelkészt választotta meg.

Eljegyzés. *Dusza* József özöryeni tanító a múlt hó 26-án tartotta eljegyzését *Mares* Emmával, *Mares* János lénártfalvai ref. tanító kedves leányával.

Esküvők. A múlt héten esküdött örök hűséget *Vályi* Gusztáv sajjögömöri ág. ev. lelkész *Banovics* Alicze urnőnek Budapesten a deák téri ág. ev. templomban. A násznagyi tisztet *Szentiványi* Arpád orsz. képviselő és *Molnár* Viktor nyug. államtitkár töltötték be.

Tomory Géza garamvölgyi főszolgabíró és kedves neje *Feyman* Juliska kedves és szép leányát: *Juliskát* f. hó 9-én vezette oltárhoz a pohorellai Coburg hercegi templomban *Göndör* Rezső polg. iskolai tanár. Az esketést, mely a garami intelligencia nagy részvétele mellett folyt le, *Gazdik* Károly esperes plébános végezte. A násznagyi tisztet pedig *Galotti* Miksa Coburg hercegi gyári igazgató töltötte be. Esküvő után a fiatal pár sok és őszinte szerencsekívánat között nászutra indult.

Bencze Samu sajjögömöri polg. isk. igazgató bájos leányát *Bencze* Gizellát a múlt hó 25-én vezette oltárhoz *Varasdy* Dezső kassai kataszteri mérnök, a sajjögömöri ág. ev. templomban.

Számvevőségi vizsgálat. Baydi *Endre* számtanácsos, a kir. számvevőség főnöke, most vizsgálja sorra a járási számvevőségeket. Mint halljuk, mindenütt rendet talált.

Gondnoksági kinevezések. A rimaszombati állami polgári és elemi iskolai gondnokságnak hosszú időn át buzgó elnöke volt *Lukács* Géza alispán. Az ő lemondásával a polgári leányiskola gondnokságát teljesen újraalakította *Bornemisza* László főispán, mivel a tagoknak 6 évre szóló megbízatása is lejárt. A gondnokság elnökévé kinevezte dr. *Löcherer* Tamás közközházi ig.-főorvost, tagjai lettek: dr. *Baksay* Dezső, *Boczko* Dániel, *Czinke* István, id. *Gyürky* Pál, *Szemann* Endre, *Singer* S. Leó, dr. *Cziner* Miksa, *Jurasko* Jakab, dr. *Kármán* Aladár, *Kolbay* Sándor, dr. *Kovács* László, *Loysch* Ödön, *Medveczky* Sándor, *Meskó* Miklós dr., *Máriássy* László, dr. *Szabó* Károly, dr. *Veress* Samu és id. *Rábely* Miklós, az áll. elemi fiu és leányiskolánál a lemondás folytán megüresedett elnöki, illetve alelnöki tisztségre: dr. *Kovács* László polgármestert és dr. *Veress* Samu főgimn. igazgatót, az elhalálozás és kinevezés folytán betöltetlen két gondnoksági tagságra pedig: *Máriássy* Lászlót és dr. *Lichtschein* Adolfot nevezte ki.

Halálozás. *Glóser* László rimabrézói társulati erdőgondnok *Agatha* nevű egy éves kisleánya folyó hó 5-én hosszas betegség után elhunyt. Temetése folyó hó 6-án ment végbe a környék intelligenciájának részvétele mellett.

Nyugtázás. *Veres* Ignác ar a rimaszombati izr. nőegyletnek 10 korona tanudijat adományozott, a miért lapunk utján is köszönetet mond az elnökség.

Arczképleleplezés. Ma délelőtt folyik le ünnepies keretben a dobsinai jégbarlang föl-fedezőinek arczképleleplezése Dobsinán. *Ruffinyi* Jenő, *Méga* Endre és néh. *Lang* Gusztáv voltak a világhírű barlang föl-fedezői. Az ünnep sorrendje a következő: délelőtt 9 órakor gyülekeznek a vendégek a városházán s onnan kocsikon a jégbarlanghoz indulnak. Fél 12 óra kor leplezik le a képeket *Langhoffer* László dr. polgármester beszéde mellett. Üdvözlések után a jégbarlangot megtekintik, ezután közeledet tartanak.

Andrássy Dénes gróf ösztöndija. A közoktatásügyi miniszter, az *Andrássy* Dénes gróf által alapított két régezerkétszáz koronás művészeti ösztöndíj felett úgy döntött, hogy az egyiket *Budai* Sándor, a másikat pedig *Kosztai* József fiatal festőművészeknek adományozta.

A tennis-pályáról. Mióta forrón tűz le a nyári napsugár, azóta a Széchenyi-kertben szépen gondozott tennis-pályának állandóan előkelő látogató közönsége van. De nem csoda, mert az elnökség mindent elkövet, hogy e hely a kellemes találkozás és szórakozás kedves, alkalmas helye legyen. Maga az ifju és bájos elnök: dr. *Sóldos* Béláné szül. *Máriássy* Lili jár jó példával elő, ki mindennap pontosan felkeresi e szép helyet s a bájos leánysereggel, leánykori barátnőivel és a deli legénysereggel fáradhatlanul váltogatja a labdákat. A pálya csinosan rendbe van hozva, az idő is kedvező, mi sem akadályozza tehát az egészséges sport gyakorlását. Hogy még kellemesebbé tegyék a szórakozást, a választmány folyó hó 10-én tartott ülésén elhatározta, hogy folyó hó 21-én az ottani kioszkban délután nagy tombola játékot rendez. Folyó hó 25-én kezdődőleg pedig tartja meg éves versenyét. A versenyekre a jelentkezést folyó hó 21-ig bezárólag kell megtenni dr. *Fáy* István igazgatónál. A versenyek végeztével pedig vacsora és táncmulatság lesz ugyan-csak a kioszkban.

Tüzérségi lögyakorlatok. A kassai 6-ik hadtest keretébe tartozó tüzezredek, mint tervezve van f. hó 24-től augusztus hó végéig *Baracza* község határában, éles lövéssel lögyakorlatokat fognak tartani. A gyakorlatra több tartalékos tiszt is be van hívva, a többi között dr. *Molnár* József ügyvéd és *Mihalik* Pál föld-birtokos.

Áthelyezés. A kassai posta- és távirda-igazgatóság *Frank* Janka posta- és táv. kezelőnőt Miskolcra a helybeli posta- és táv. hivatalhoz helyezte át.

Óvoda-majális. A múlt vasárnap délután idylli kedves képet öltött a városkert, mert szépen kiöltözött apróságok hadserege vonult oda a kisedővőből a város utcáin keresztül. A szülők és érdeklődők serege pedig gyönyörködött a játékokban, énekekben, szavalatban, táncban, a melyekre *Nádassy* Sarolta, a hivatását mélyen átérző óvónő nagy türelemmel és kitartással oktatta az ártatlan apróságokat. Most már ott is beáll majd a vakáció.

A sorozás. A Hivatalos Lap keddi (jul. 9.) száma a honvédelmi miniszternek rendeletét közli az idei fősorozásról. A rendelet föl-hívja a törvényhatóságokat, hogy az illetékes hadkiegészítő kerületi, valamint honvédkiegészítő parancsnokságokkal egyetértően tervet állapítsanak meg akként, hogy e terv alapján az 1912. évi fősorozás a folyó évi augusztus 12-től október 5-éig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható, illetve végrehajtható. Azokban a sorozójárásokban, melyekben az aratás tapasztalat szerint ez időtartamon belül szokott lefolyni, a fősorozás lehetőleg oly időpontra tűzessék ki, hogy az aratás ne zavartassék. Ha e tekintetben bárhol bármitéle nehézség merülne föl, arról a miniszterhez orvoslás végett külön és előzetes jelentés teendő.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Halálos kimenetelű szerencsétlenség. *Szlovák* György Rimakokova községben földhányás közben földesuszamlás következtében oly súlyosan megsérült, hogy még aznap behalt sérüléseibe. Boncsolása f. hó 1-én eszközöltetett dr. *Zehery* István törvényszéki orvos által *Mészáros* István vizsgálóbíró és *Penyigei* Lajos kir. ügyész jelenlétében.

Iskolatársak találkozója. Sipeki Balás Lajos rozsnyói püspöknél lélekemelő találkozója volt f. hó 9-én és 10-én azoknak, a kik sipeki Balás Lajos püspökkel Váczott előtt 33 évvel pappá szenteltettek. A megyés püspök kartársai közül jelenleg csak hárman vannak életben, kik meg is jelentek; ezek: *Bösz* Emil jobbagyi esperes plébános, *Stoics* Albert palotási esperes plébános és *Pozsár* András szentszéki ülnök, szentlőrinci plébános.

Pénzintézeti tisztviselők gyűlése. Nógrád, Hont és Gömöri pénzintézeti tisztviselők egyesülete a folyó hó 21-ére hirdetett közgyűlést *augusztus 18-án* fogja megtartani Losonczon. — A közgyűlésen *Pösch* Dezső, a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbank részv. t. titkára tart előadást.

Müestély. Az ózdi ág. ev. egyház ma este a gyári olvasóegylet nagytermében templomjavítási költségeinek fedezésére táncczal egybekötött müestélyt rendez gazdag és változatos műsorral.

Vizhiány. Már a mult alkalommal megirtuk, hogy városunk egyes részein, pl. a Hunyady-utcában vizhiány mutatkozik, mert a csatornázás mély árka elvitték a kutak vizeit. Mindenesetre szerencsétlen gondolat volt ebbe a munkába addig belefogni, míg a vízvezeték vízzel el nem látja a várost. Ha pedig a víz még soká késik, ki leszünk téve annak, hogy a város nagy részén kiapadnak a kutak s ivóvíz és más szükséglet hiánya miatt nagy bajok és mizériák állanak elő. A vizüktől megfosztott lakók méltán mondják: tessék hát vizről gondoskodni!

A vonattól elgázolva. *Schaffer* Pál nyugalmazott honvéd századost f. hó 9-én a pelsőczy állomáson a vonat elgázolta. A súlyosan sérültet a rozsnyói kórházba szállították be. A nyomozás elrendeltetett, hogy terhel-e valakit mulasztás vagy gondatlanság.

Iskola államosítás. Ugy halljuk, hogy a kultuszminiszter *Rimakovka* nagyközségben állami iskolát létesített; ennél fogva az ottani telekezeti iskolák valószínűleg abba belé fognak olvadni, a mi nagy haladást jelent a magyarosítás terén.

Kabaré. A mult vasárnap Tornalján igen sikerült kabarét tartottak az iparegyesületben. A szereplők közt kiváltak: *Erdős* József, *Weisz* Aladár, a *Sztanik* kisasszonyok és *Sztanik* Gusztáv karnagy.

Mátyás király szobra. Sajógyömörön, vármegyénk ősi székhelyén már évek óta készülődnek Mátyás királynak szobrot emelni, mert a hagyomány szerint ott kapáltatta meg az igazságos király a főurakkal a szőlőt. — A szobor-bizottság *Holló* Barnabás művésszel a napokban kötött szerződést a király életnagyságú szobrára, a mely babérkoszorus fejjel, királyi paláttal, kezében kapával mutatja be Mátyást a híres kapálás emlékére. A szobor 2 méter magas faragott kő talapzaton lesz, egy márványtáblán *Garay* költeményéből egy versszak fölirattal. A szobrot október hó közepén a sajógyömöri szürettel egyidejűleg fogják leleplezni.

Anna-bál. A fürdői Anna-bálok sorozatát az idén úgy látszik, *Csizen* kezdik meg, mert ott f. hó 20-án, szombaton lesz a nyári mulatság. A fürdői élet az idén igen élénken pezsgő, a vendégek száma meghaladta már a 800-at. A mulatság igen kedélyesnek ígérkezik, a menyinyben van sok leány és fiatalember s az ott gyakorlatozó tüzértiszteknek is ez a hely lesz a főhadi szállásuk. Belépő-díj: 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

Nyári vásár. Pénteken és szombaton volt a rimaszombati nyári országos vásár, a melyre már friss gabonaterményeket szoktak behozni a környékről. Ezuttal még a sertésvásárt is megnyitották itt egy napra, de nem volt nagymérvű felhajtás. A vásár egyébként mintha élénkebb lett volna a szokottnál, csak az állatok itatására nem volt viz a kutakban, azokat többnyire a Rimán itatták. Benn a piacon legélénkebb volt a vásár. Itt sűrűgtek-forogtak a sátrak és bódék körül, voltak gondolatolvasók és egyéb népmulattatók és a sokadalomban bizonyára megfordult néhány enyveskező zsebtolvaj is.

Inzultus a tárgyaláson. A fővárosi lapokban olvassuk a következő esetet: A budapesti büntetőjárásbiróságon *Polányi* Aladár dr. járásbíró szobájában f. hó 12-én sajnálatos eset történt. *Stark* Antal nyugalmazott máv. főellenőr *Polányi* járásbíró előtt lefolyt tárgyalás megkezdése előtt hátulról a tarkóján megütötte *Krausz* Gyula dr. rimaszombati ügyvédet. Az eset előzményei a következők: *Krausz* Gyula dr. ügyvéd a dobsinai takarékpénztár megbízásából följelentést tett *Kalin* Ferencz, *Müller* Pál és *Stark* Antal ellen, a kik valamelyes koholt követelésüket a takarékpénztárnál leszámították. A följelentést azonban a bíróságok visszautasították. A három megtámadott most *Krausz* Gyula dr. ellen hatóság előtt való rágalmozás miatt tett följelentést a járásbiróságon. Mára volt kitűzve ennek az ügynek a tárgyalása *Polányi* járásbíró előtt. — A tárgyalás előtt *Stark* Antal már igen izgatott állapotban volt. Ügyvédjének, *Rendes* Miklósnak a tárgyalás megkezdése előtt mutatott egy *Browningot*. *Rendes* dr. erre szinte kényszer útján vette el felétől a fegyvert és többszörösen figyelmeztette, hogy csillapodjék le. *Stark* azonban annyira izgatott volt a miatt, hogy *Krausz* dr. öt egész alaptalanul súlyos természetű bűntügybe belekeverte, hogy alig tudott magán uralkodni. — A kitűzött időben *Stark* bevonult ügyvédje társaságában, a bíró szobájában. A mikor belépett, már ott találta *Krauszt*, a ki nem fogadta *Stark* és ügyvédjének köszönését. E miatt *Stark* annyira fölháborodott, hogy *Krausz* Gyula arcza felé sujtott. *Krausz* azonban e pillanatban éppen megfordult és így az ütés az ügyvéd tarkóját érte. *Polányi* bíró nyomban fogházört hivatott és rendreutasította a főellenőrt, a ki kijelentette, hogy a vádlott *Krausz* Gyula dr. látása háborította őt ennyire föl. *Stark* egyuttal kijelentette, hogy izgatott állapotára való tekintettel a tárgyaláson nem vesz részt. *Rendes* dr. ügyvéd az incidens miatt letette felének képviselőtét és szintén távozott. *Polányi* bíró ezután megkezdte a *Krausz* dr. ellen indított rágalmozási pörnek tárgyalását. A bíró a tárgyalást különféle iratok megszerzése és tanúk kihallgatása miatt elnapolta. Bennünket kellemetlenül érint ez eset, mert dr. *Krauszt* nem oly embernek ismerjük, ki az efféle támadásokra reá szolgálna.

Vízvezeteki csőtörés. A mult kedden este érdekes látványnak voltak szemtanui a Tompa-téren járó-kelek. Valóságos forrás tört elő a föld alól s a víz csakhamar lefolyt a posta előtt az utcán, majd a *Széchy* utcán a patakba ömlött. Később elállították a víz ömlését és szerdán kikeresték a baj okát. A Tompa-tér szögleténél, a hol a cső hirtelen fordul a temető felé, ott eltört a hatalmas vascső. Ugy segítettek a bajon, hogy még erősebb vashüvelybe szoritották a széttört cső két végét és így szerdán estefelé elkészültek vele. Ilyen bajt okozhat a fő vezető csőnek törése vagy repedése.

Sajóba esett gyermek. *Simon* János 35 éves, nő, 3 gyermek atyja, Hevesmegye verpeléti születésű, Oláhpatak községhez tartozó 38. számú vasuti őrházban lakó vasuti pályőr folyó hó 4-én azon panaszát adta elő a dobsinai csendőrör egy járőrnek, hogy f. hó 2-án délután 2—3 óra közötti időben otthon nem léte ideje alatt 3 éves és 8 hónapos *Mária* nevű leánya a lakástól mintegy 200 méter távolságra levő Sajó folyóba esett s még ez ideig a vízben feltalálható nem volt. A nyomozás lázasan folyik, hogy terhel-e valakit gondatlanság.

Nyári táncmulatság. A tiszolczy ifjuság ma délután a „Csevicze-forrásnál” táncmulatságot rendez. A tánc kezdeté délután 3 órakor lesz, folytatása a nagyvendéglőben, a hol kedvezőtlen idő esetén a mulatságot este 7 órakor megtartják.

Telefon bevezetés. *Ratkó* járási székhelyre és *Rimaszécs* községbe is, a telefon a f. évi augusztus hó 1-ső napjára már minden valószínűség szerint be lesz vezetve. Ezzel a vármegyének e két fontos pontja is be lesz kapcsolva a telefonhálózatba.

Sertésvásár. A multkoriban lezárt rimaszombati sertésvásár pénteken egy napra megnyitott, mert a sertésvész *Bakti* pusztán uralkodik s erre az egy napra őrt állítottak oda. A zárlat azonban továbbra ismét érvényben marad.

Állandó választmányi ülés. A holnap megtartandó vármegyei közgyűlést megelőző tegnap lefolyt állandó választmányi ülés, melyen úgy a munkapárt, mint a függetlenségipárt szónokai szépen és higgadt mederben lefolyt felszólalásaikban indokolták megálláspontjukat a *Pösch* Gyula által beadott határozati javaslatot, melyben a vármegye bizalmat szavaz a *Lukács* kormányának és gróf *Tisza* István házelnöknek, az állandó választmány 18 szavazattal 6 ellenében elfogadta. A vita szép és tárgyilagos mederben folyt le.

Hanvay Zoltán könyve. *Hanvay* Zoltán, a hanvai remete egy vaskos könyvet adott ki ajánlva gróf *Csáky* Albinnak, a főrendiház elnökének. A könyv, mely *Rábely* Miklós és *Fia* nyomdájában készült, csak most hagyta el a sajtót, ennél fogva azt még módunkban nem volt átolvasni. A hazafias szellemben és magyaros tollal megírt könyvben a szerző, a jeles publicista a mostani politikai viszonyokat tárgyalja és aggódo lélekkel tekint a jövőbe. — Ajánljuk mindenkinek, hogy e könyvet ne csak olvassa, de szívelelje is azt meg, a mi abban foglaltatik.

Erdészeti hír. A m. kir. földmívelésügyi miniszter áthelyezte *Alberti* János m. kir. segédmérnököt Fehértemplomból a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatal kerületébe Sajóvelezdre és megbizta a Borsodvármegyében ujonnan szervezett Bánvölgyi m. kir. erdőgondnokság vezetésével.

A dobsinai lelkészválasztás ügyében fordulat állott be. A gömöri ev. egyházmegyei törvényszék ugyanis már befejezte az ismeretes korteskedési ügyben a vizsgálatot s a megvádolt lelkészt a vád és annak következményei alól teljesen felmentette. Az egyházmegye elnöksége ezek után ismét szabad folyást engedett a lelkészválasztásnak.

Hirlapárusítási engedély. Az alispán a „Nap”, „Budapest”, „Kis-Ujság”, „Az Est”, a „Népszava”, „Ejnye be jó”, „A Polgár”, a „Tribun” című lapoknak a vármegye területén utczai elárusítására vonatkozó engedélyt f. évi június hó 1-ső napjától f. évi október hó 1-ső napjáig terjedő három havi időtartamra megadta.

Struczczok szaporodása az állatkertben. *Lendl* Adolf dr.-nak régi terve, hogy különböző forróvidéki állatokat nálunk szaporítással tenyésztesen és esetleg kereskedésbe bocsásson, ugylátszik meg fog valósulni; mert a struczczokkal folytatott kísérletek sikerrel kecsegtetnek, amennyiben egy pár afrikai strucz számos tojást adott s ezeket most kelteik. Most délamerikai nandu-struczczal kísérleteznek hasonlóképen. Ezek a kissebbek és vadászati czélokra alkalmasak.

Kórházi fehéreneműek és papucskok szállítása. A miskolczy kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. közös hadügyminiszter kórházi fehéreneműek és papucskok szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 20-ig nyujtandók be.

A „Sziam” agyonlövéséről sokat irtak a lapok, azonban az állatkert igazgatósága csak akkor fog ebben határozni, ha ennek szüksége feltétlenül bekövetkezik. Most a „Sziam” ismét nyugodtabban viselkedik, mert fogtájása megszűnt és vízzel öbligeti minden nap reggel a száját. A vizet a medenczéből ormányába szívja és azután nyitott szájába fecscsenti. Vesebaja azonban még nem mult el és gyógyítani sem lehet, mert nem közeledhetik senki sem a hatalmas állathoz életveszély nélkül. A „Sziam” mindamellett sokat járkal udvarában és elég vig-nak látszik viselkedése szerint. Ha a közönség közül néha valaki bosszantja, akkor homokot szed föl a földről ormányával és hirtelen rá-szórja az illetőre, a ki megérdemli a büntetést.

Nyugtázás. A Rimaszombati Polgári Olvasókör által 1912. június 30-án megtartott nyári táncmulatságára utólagosan felülfizettek a következők: *Sveicz* N. 80 fill., *ij. Liptay* László 3 kor. 80 fill., *Simon* László 80 fill., *Rakottyai* Danó 80 fill., *Katona* István 60 fill., *Bodon* József 80 fill., *Majoros* János 80 fill., *Lévai* Izsó 2 kor., *Stefanics* Aladár 40 fillér. melyért a választmány ezuttal mond köszönetet.

Vihar. Folyó hó 9 én délután hatalmas vihar vonult át a Rimavölgyén s jéggel vegyes zápor sok határban ledöntötte az érésben lévő vetéseket. A villám belecsapott *Benedik János* első rimabányai lakos házába. Szerencsére a házbeli nem voltak odahaza s így elkerülték a veszedelmet.

Hangverseny Nagyrőczen. A múlt hó 26-án a rozsnyói ev. felsőbb leányisk. javára hangversenyt rendeztek Nagyrőczen, a melynek sikere érdekében *Mihalik Dezső* dr. polgármester maga is közreműködött. Az egész este fénypontja *Kubinyi Jánosné* melodramai szavalata volt, a kit zongorán férje *Kubinyi János* dr. közjegyző kísért. *Parragi József* felolvasása, *Gaszner Boriska* monológja, *Szivák János*, *Varga Henrik*, *Okányi Sándor*, *Schmidt Róbert* kvartettje, *Papp Dezső* népdalai, *Mihalik Dezső* dr. zongora játéka és tárogató dalai nagy művelzetet szereztek a közönségnek.

Automobiljáratok a Tátrában. Iglóról jelentik: Nagyszabású tátrai akció van készülöben *Serényi Béla* gróf földmiv. min. támogatásával. Rendszeres automobiljáratok fognak közlekedni a közönség legmesszebbmenő igényeinek kielégítésére. Az egyik járat Igló—Rozsnyó és a dobsinai jégbarlang között, Szepes és Gömör között kíván szorosabb kapcsolatot teremteni. Az Idenforgalmi Iroda Iglón és a poprádi vasuti állomáson nyilvántartja az összes fürdők kibérelhető lakásait, úgy hogy a vendég már Poprádon kiveheti tátrai lakását és nem történhet meg az, hogy lakás hiányában kénytelen végigjárni az összes fürdőket. Ingyenes Uránia-előadások keretében az országban mindenfelé buzditani fogják a közönséget a Tátra látogatására. Jegyzékbe veszik a nyaralni készülőket igényeik feltüntetésével és ezek kész tervet kapnak nyaralásuk megkönnyítésére. A magyarsággal még eddig nincs kellőleg megértette a Tátra igazi jelentősége. *Serényi Béla* gróf miniszter egész szívvel öleli fel a magyar földnek ezen legcsodálatosabb részét és érdekében szívesen hoz áldozatokat.

Polg. fiu- és leányisk. Poprádon.

A Magas-Tátra alján. Egészséges vidék. A német szó könnyen el-sajátítható. Uri családoknál méltányos ellátás. — Felvilágosítással szívesen szolgál az Igazgató. 2-7

A Kárpát-egyesület gömöri osztálya rendkívül sok kedvezményt nyújt tagjainak, mert a tartalmas évkönyvön kívül még számos nyerneked kedvezményes ellátást, utazási vagy egyéb kedvezményben részesülnek. Utazási kedvezményt nyújt: 1. A Kassa—oderbergi vasut társas kirándulások alkalmából. 2. A csorbai fogaskerekű vasut. 3. A Szatmár—Nagybánya—felsőbányai helyiérdekű vasut. 4. A Magyar Gőzhajózási Társaság. 5. A Magyar Folyam és Tengerhajózási részvénytársaság. 6. A Balatontavi Gőzhajózási részvénytársaság. 7. Első cs. kir. sz. Dunagőzhajózási társaság. — Lakáskedvezményt adnak: Kassán a Schalkház szálló, az Európa szálló, Ránkfürdő, Eperjesi Turista szálló, Eperjesi diákszálló, Bártfán kedvezményes ellátás, Bártfafürdőn több kedvezmény, Iglón a városi vígadó, a Feketehegy szálló, Iglófürdő, Feketehegyen, Thurzófürdő, Bártfagyógyfürdő Otthonban, Poprádon Tátraszálló és Grébpark, Felkán Turistatelepen, Késmárkon Brumayer szállóban és Korona szállóban, Dávid Antal vendéglőben, Nagyszalókon a Wesszter parkban, Csorbatónál, Felsőhágin, Tátra széplakon, Ujtátrafürdő, Ótátrafürdő, a Sziléziai házban, Tarpatakfürdő, Tátralomniczon, Matlárházán, a Zöldtavi Frigyes menedékházban, Barlangligeten, Lucsivnafürdő, Rozsnyón a Weinberger és Feketesas szállókban, a rozsnyói Francziska menedékházban. A dobsinai jégbarlang belépő-díjából 25% engedmény van. Ezenkívül több fürdő. — Iglón és Rozsnyón néhány iparosnál és kereskedőnél kedvezményt élveznek a Kárpát-egyesület gömöri osztályának tagjai. — Ennyi sok kedvezményért igazán csekélység az évi 4 korona tagsági díj. A kik

a tagok közül a kedvezményeket igénybe akarják venni, forduljanak *arczképes igazolványért* Rozsnyóra *Lajos Győző* bányaiskolai igazgató urhoz, az osztály pénztárosához *egy névjegy-alaku arczkép és 20 fillér beküldésével.* — Akik a tagok sorába akarnak lépni, azok az osztály rimaszombati megbízottjánál: *Horváth Zoltán* főgimn. tanárnál jelentkezhetnek, aki fölvilágosítással szívesen szolgál.

Aratási szabadságolás. *Boroevics* tábornosnagy kassai hadtestparancsnok értesítést küldött vármegyénk alispánjához, a mely szerint az aratási fegyverszünet az 5., 25., 34., 60., 65., 66. és 85. számú gyalogezrednél július 7-étől bezárólag július hó 27-ig, — a 67. gyalogezrednél július hó 16-tól bezárólag augusztus 5-éig, — a 29. tábori vadászszázalójnál július 1-től július hó 21-éig — és a 32. tábori vadászszázalójnál július hó 15-étől augusztus hó 4-éig fog tartani. — A többi csapatok és intézetek az aratási szabadságolásokat július 1-től kezdve a szolgálati viszonyokhoz képest eszközlik.

Táncvizsga. Ma délután 5 órakor tartja *Dobránszky Béla* táncztanár a helybeli főgimnázium tornatermében táncvizsgálatát, zártkörű táncmulatsággal egybekapcsolva. Belépő díjak: Családjegy (3 személyre) 5 kor. Személyjegy 2 kor. Növendékjegy 1 korona.

Lelenczgyermek ingyenes temetése. A belügyminiszter átiratban kérte a hercegprímást, hogy a püspöki kar az elhagyott és államilag gondozott gyermekek ingyenes temetéséről gondoskodjék. A püspöki karnak április hó 25-én megtartott értekezletén ez ügyben hozott határozata alapján a püspökök most felhívják egyházmegyéik papságát, hogy az ilyen gyermekek temetésénél stóla-díjat ne szedjenek.

Vizbefult gyermek. *Smolko Julia* gyermek folyó hó 10-én Dobsinán állítólag gondatlanságból a vízbe fult. A nyomozás elrendeltetett, hogy kit terhel gondatlanság?

Cselédotthon. A cselédsors bizonytalansága, a cselédközvetítők önző érdektől vezetett és sok panaszra okot adó eljárása arra indította *Pécs* városa közönségét, hogy a helyszerezést hatósági kézbe vegye és hatósági felügyelet alatt cselédotthont állítson. Itt díjtalanul kapnak a cselédek megfelelő elhelyezést; nőcselédek lakásért és teljes ellátásért napi 80 fillért, csak szállásért napi 14 fillért fizetnek. Értesítés esetén a vasuton érkező leányokat várják és a szállásra is vezetik. Az intézmény július 15-én nyílik meg. Címe: Városi foglalkozást közvetítő intézet és cselédotthon vezetésége. Pécs, Városház-épület, Perczel utca.

Orvtámadás. *Hosjár Márton* ratkószabadi lakos t. hó 7-én *Csisko János* bányagondnokot Rónapatak községben a Burdabánya hivatalos helyiségében megtámadta s a nála volt éles fejszét bal vállapoczkájába vágta s rajta 8 napon tul, de 20 napon belül gyógyuló súlyos testi sértést ejtett. Tettes ellen az eljárás megindított.

Új vas- és fémipari szakiskola. Miskolczon f. év őszén megnyílik a m. kir. állami vas- és fémipari szakiskola. A szakiskola négy évfolyamos. A végbizonyítványt nyert tanuló mint segéd munkakönyv váltására, két évi segédkedés után a gép-, épület-, műlakatos- és kovács ipar önálló üzésére jogosult. Az iskolába felvesznek oly tanuló, a ki legalább 12 éves, ép, egészséges, az elemi iskola hatodik vagy a polgári (gimnázium) második osztályát sikeresen végezte. De felvételre jelentkezhetnek azok is, a kik az iparostanonciskola III. osztályát elvégezték. Az iskolába nem kell se beiratási, se tandíjat fizetni. Sőt a kereskedelmi és iparkamara azon igyekszik, hogy az iskola internátussal, ösztöndíjakkal s más kedvezésekkel bírjon. A felvételt kérő bélyegnélküli tolyamodványok az iparoktatási főigazgatóhoz (Budapest), VIII. József körut 2. sz.) nyújtandók be folyó évi augusztus hó 1-ig, de a miskolczi kereskedelmi és iparkamara is szívesen közvetíti ezt, valamint szívesen ad ez ügyben felvilágosítást.

Közállítások a vasuton. A kereskedelmi minisztérium a miskolczi kereskedelmi és iparkamarához intézett leiratával *hatályon kívül helyezte azt a rendeletet*, a mely szerint a közúti czélokra szükséges kőanyagok vasuton csakis február 15-től augusztus 15-ig voltak szállíthatók.

MEGHIVÓ.

A Csiz-fürdőben

a fürdővendéglő helyiségeiben folyó hó 20-ikán jótékonycélra tartandó

Anna-Bálra

tisztelettel meghívja a t. fürdővendégek és a környék tánczkedvelő fiatalságát 1—* a rendezőség.

Belépti-díj:

személyenkint I K. — Kezdele este 8 ó. A zenét Tarka Lojzi zenekara szolgáltatja.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Rimaszombat és vidéke vevőközönségét, hogy kárpitos, paplanos és díszítő műhelyemet Koháry utca 27. szám alól május hó 1-től Rákóczi-ut 22. szám alá — a régi gimnázium épületébe — helyeztem át; valamint tudatom azt is, hogy a „Rimaszombati Szövetkezett Asztalosok Butorraktárába” czégtársul beléptem, miért is módomban van az igen tisztelt vevőközönségnek a legmesszebbmenő igényeit is kielégíteni.

Szíves pártfogást kér:

Izsák Sándor.

10—10

kárpitos, paplanos és díszítő.

Keresek napontai szállítást

tásra 400 litertől fel felé bármily nagy mennyiségű TEJET.

Czim: a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Kadarka schiller literenkint 64 fillérjével — míg a készlet tart, — továbbá kitünő minőségű **Sajógömöri** (teher) mintegy 45 hect. eladó egy tételben.

Megtekinthető, illetve megizlelhető a „TOMPA” szállodában vagy Sajógömörön a pinczében. **GEDE ISTVÁN.**

Tanulóul

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdász-tanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

ELADÓ HÁZ.

Rimaszombatban a **Hunyady- és Szécsi-utcák** sarkán levő ház, mely 5 szoba, konyha, kamara, fatartó, pincze és egyéb mellék helyiségekből áll

bármínő üzletnek is igen alkalmas,

a hozzá tartozó üres telekkel együtt szabad kézből eladó. —

Venni szándékozók értekezhetnek bármikor a tulajdonossal 1—3

Hunyady-utca 8. szám alatt.

1-5

Százötven hectoliter za-
matos, 1911-ik évi kétszer
lehuzott boromat eladom.
A borokat kérem a **helyszí-**
nén megtekinteni és megízlelni.
Sajószentpéter Dr. Orbán Barna.

Pályázati hirdetmény.

A Rimaszombati Ref. Egyházközség
a tulajdonát képező **két lelkeszlakát és**
két bérházát

vizvezetékkel és levezető csatornával

óhajtván felszerelni, ezeknek a munkálatoknak az elnyerésére ezennel **pályázatot hirdet.**

Pályázni szándékozók költségeloirányzattal és részletes költségvetéssel (kitüntetve külön is egy-egy épület felszerelési költségeit) ellátott terveiket, **folyó július hó 24-ig** nyújtásuk be **Samarjay János** főgondnok urnál.

Rimaszombat, 1912. július 11. 1-2

A rimaszombati ref. egyházközség
előljárósága.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Szijjártó-utca**
40. szám alatt egy ház, melyben két szoba, konyha, kamara, pincze és nagy műhelynek alkalmas helyiség van, szabad kézből eladó. — Értekezhetni lehet ugyanott **a tulajdonossal.** 3-3

Hirdetmény.

481. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbírósnak 1911. évi 1792/3 számú végzése következtében dr. Óváry Elemér ügyvéd által képviselt Bratsek János javára 1296 kor. 30 fillér s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 942 kor. becsült követk. ingóságok, u. m. butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1911. évi V. 431/4. számú végzése folytán 1296 kor. 30 fill. tökekövetelés, ennek 1906. évi június hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 200 kor. 23 fillérben bírólág már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban, Honvéd utca 1. szám alatt leendő megtartására **1912. évi július hó 15-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogadják adadni. — Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszombat, 1912. évi június hó 30.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Kmetty-u. 7. sz.**
alatt egy ház, a melyben 3 szoba, konyha, pincze és egyéb mellékhelyiség van, szabad kézből eladó. — Venni szándékozók értekezhetnek ugyanott a tulajdonossal. 2-3

Rimaszombat Rend. Tan. Város Tanácsától.

Bérbeadási hirdetmény.

3089—1912. sz. — Bérbeadás tárgyát képezi a város tulajdonát képező Erzsébet-tér 9. szám alatti **Casino-épületben** lévő s jelenleg **ifju Híznyán Bálint és neje által használt bolthelyiség.**

Kikiáltási ár évi 1010 korona.

Bérleti időtartam: 1912. aug. 1-től kezdődő, 1918. évi jul. hó 31-ig tartó egymásután következő 6 év.

Egyéb bérleti feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Felhivatnak ennél fogva a bérbe venni szándékozók, hogy a kikiáltási ár 10 százalékát kitevő bánatpénznek a város pénztárába történt letételét igazoló nyugtával ellátott zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1912. évi július hó 18-ik napjának déli 12 órájáig** nyújtásuk be a város polgármesteri hivatalába, mert később és bánatpénz letétele nélkül érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A beérkezett ajánlatok felett a város képviselőtestülete dönt; fentartván annak tetszés szerinti választási- s esetleg új árverés elrendelése iránti joga is.

Rimaszombat, 1912. július 5.

Vladár József, polgármester h.

Eladó ház.

Rimaszombatban a **Losonczi-utca 52. számú ház,** udvar és kertből álló belsőség eladó. — Bővebb értesítéssel szolgál

Özv. Teleszniczky Edéné Rimaszombat.

Árlejtési hirdetmény.

2010. sz. — **Putnok** nagyközségben építendő **bazalt-koczkakő gyalogjáró** építési munkálatainak biztosítására ezennel pályázatot hirdetünk.

Az építendő gyalogjáró területe mintegy 1500 m², illetve 1000 folyó métert tesz ki s a járda egész hosszában gömbölyűkő vízfolyás képzitendő.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt egység-áras ajánlatok 5% bánatpénzzel együtt **1912. évi augusztus hó 3-án d. e. 9 órára** Putnok nagyközség előljáróságánál nyújtandók be, ahol az árlejtési feltételek is szolgáló szerződés a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Putnok, 1912. július hó 4-én.

Laczkovich Lajos sk. bíró.

1-2 **Dancsek Gyula** sk. I. jegyző

Vizvezeték és csatornázást

jutányos részletfizetés mellett készít HLOZEK JÁNOS
épület-műlakatos és vizvezeték berendezési vállalkozó
RIMASZOMBAT. : - : Telefon: 47. szám.

Terveket, részletes költségvetéseket díjtalanul készítik. — Berendezési tárgyakból állandó nagy mintaraktárt tartok, melyek bármikor megtekinthetők. — Jó és szolid munkáimért a legmesszebb menő garanciát vállalok. — Szives érdeklődésüket várva maradtam

teljes tisztelettel:

HLOZEK JÁNOS.

Férfi-, női- és gyermek
SANDAL- ÉS KNEIP-
czipők kaphatók
Kovács Zsigmond-féle czipő-üzletben
Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. 5-*

FLEISCHER és T^SA.

GÉPGYÁRA és VASÖNTÖDÉJE KASSÁN, VÁM-UTCZA 11. SZ.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **nyári idényre,** nevezetesen:

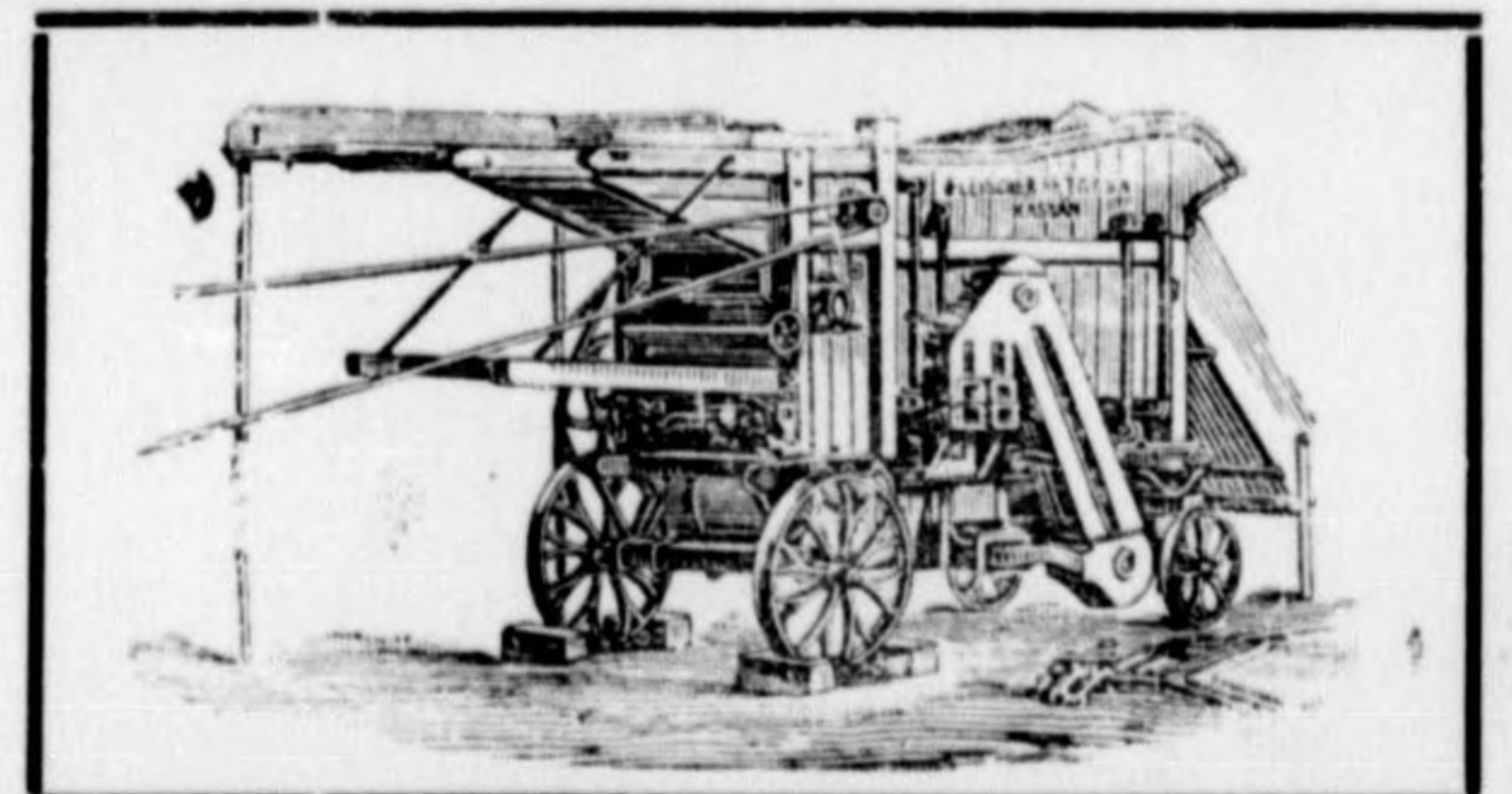
Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár-rostát,** továbbá mindennemű **szivattyukat, gőz-**

gépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket, mint péld. **Henze-főzőket, cukrosítókat, maláta-, burgonya-zúzókat, malom-berendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét** **állandóan raktáron tartjuk.** 2-6

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Felhívás.

A „Tornaljai Takarékpénztár“ 1912. év május hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésében **alaptőkéjének 400000 koronára való felemelését határozta el** s a keresztülvitellel igazgatóságát bizta meg.

Ezen megbízás alapján a tőkefelemelést a következőleg eszközöljük:

A takarékpénztár eddigi 160000 kor. alaptőkéjéhez a tartaléktőkéből 160000 koronát csatolunk; és pedig az u. n. veszteségi-tartalékalapot: 50995 kor. 50 fillér összegben, egészben-; az u. n. osztalék-tartalékalapot: 40000 kor. összegben, szintén egészben-; s végül a tartalékalapból: 69004 kor. 50 fillért. — Ez által az intézet alaptőkéje 320000 koronára emelkedik, a még hiányzó 80000 korona pedig 200 drb 400 korona névértékű új részvény kibocsátása által szereztetik meg.

A tartalékalapoknak a tőkefelemeléshez történő felhasználása a régi részvényeknek, magasabb névértékű új részvényekkel való kicserélését teszi szükségessé, ami oly módon eszközöltetik, hogy a 800 drb 200 kor. névértékű régi részvény, minden ráfizetés nélkül, ugyanannyi, de 400 korona névértékű új részvényt cseréltetik ki.

A vázolt alapelvek szemeltartása mellett a tőkefelemelés realizálása következőképen fog eszközöltetni:

A régi 200 kor. névértékű részvények szelvényeikkel együtt 1913. évi márczius hó 1-ig beszolgáltatandók, amikor is új 400 kor. névértékű részvényjegyekkel fognak kicseréltetni.

A 200 drb 400 kor. névértékű, új kibocsátású részvények átvételére nézve, a régi részvények birtokosai javára elővételi jog biztosítottatik, és pedig aként, hogy minden 4 drb régi részvény birtokosa, 600 korona kibocsátási árfolyam mellett, 1 drb új részvény jegyzésére jogosítottatik fel. — A részvénybirtokosok ezen elővételi jogukat, részvényeik bemutatása mellett folyó évi augusztus 31-ig érvényesíteni tartoznak. Ezen időponton túl az elővételi jog nem gyakorolható.

Új részvények jegyzése az előfeltételek igazolása esetén (egy részvényre négy elővételi jog bemutatása) **1912. évi augusztus hó 31-ig** az intézet helyiségében eszközölhető.

Új részvények jegyzése esetében a jegyzés alkalmával, de legkésőbb 1912. aug. 31-ig minden részvény után, vételártörlesztésül 50%^o fizetendő be és 4 kor. bélyeg és költség czímen, a második 50%^o pedig 1912. szeptember 30-ig szintén az intézetnél fizetendő. Fizetési határidő elmulasztása esetén a már befizetett részletösszeg az intézet javára elvész.

Az új kibocsátású részvények az 1912. évi nyereményben nem részesülnek, hanem a mindenkor befizetés napjától 1913. évi január hó 1-ig számítandó 4%^o kamat térítést élveznek. Osztalék-igényük az 1913. évi tiszta nyereményre érvényes.

Az esetleg el nem adott részvények s nem érvényesített elővételi jogok mikénti értékesítésére vonatkozólag az igazgatóság később fog határozni.

Elővételi jogok adás-vétele tekintetében a takarékpénztár megbízás folytán eljár s minden egyes részvényt illető elővételi jog után 20 kor. vételárt biztosít.

Tornalja, 1912. július hó 4.

Tornaljai Takarékpénztár Igazgatósága.